

Lääkkeenjako potilasannoksiin

Tuija Erämies

Lääkehoidon toteuttaminen

- Lääkkeiden määräämisestä ja lääkehoidosta vastaa aina lääkäri
- Lääkitys kirjataan asiakas/potilaspapereihin, ja määräyksestä käy ilmi myös tarvittaessa otettava lääkitys
- Asiakkaan/potilaan tullessa hoitolaitokseen lääkäri tarkistaa lääkityksen ja määrää esim. jatkettavaksi kotilääkityksen sekä mahdollisesti uusia lääkkeitä
- Asiakkaalle/potilaalle laaditaan hoito- ja/tai palvelukertomukseen erillinen lääkelistasivu

Tehtävät lääkehoidossa

- Lääkkeen jakamisessa lähihoitaja:
 - Jakaa lääkkeet lääkemääräyksen mukaan
 - Varmistaa oikean lääkkeen, lääkemuodon, antotavan
 - Varmistaa antomäärän
 - Jakaa lääkkeet dosettiin/tarjottimelle tai tarkistaa annosjakelupussin sisältämät lääkkeet
- Lääkkeen antaminen asiakkaalle/potilaalle:
 - Lääke annetaan oikeaan aikaan ja oikealla antotavalla
 - Varmistetaan, että kyseessä oikea asiakas/potilas
 - Tarkistetaan lääkkeen ja annoksen oikeellisuus
 - Tarkkaillaan lääkkeen vaikutuksia

Lääkkeenjakoja helpottavat lääkelistat

CHECKLIST

- Lääkelistasta pitää käydä ilmi
 - Lääkkeen nimi
 - Vahvuus
 - Annostelukerrat (kerta- ja vuorokausiannos)
 - Annostelutapa (lääkemuoto)
 - Käyttötarkoitus
 - Lääkkeen tunnistetiedot eli "ulkonäkö"
 - Lisäksi vastaavan lääkärin nimi
 - Päivämäärä, jolloin lääkelista viimeksi tarkistettu
- Lääkkeet voidaan jakaa päivittäin tai dosettiin eli annostelijaan lääkelistan mukaan useammaksi vuorokaudeksi etukäteen
 - Lääkeannostelijassa oltava mukana myös lääkelista
- Tiedossa olevat poikkeukset pitää aina kirjata potilaspapereihin (esim. allergiat)

Nimi: KOE KANI
Os. huone: vuode 202:2

Lääke	A	P	I	V
tabletti Acyclovir Al 400 mg 1 x 2	X			
tabletti Digoxin sem 0,125 mg ½ x 1		X		
tabletti Furesis com 40/50 mg 1 x 2			X	
tabletti Proscar 5 mg 1 x 1	X			
tabletti, k Risperdal 0,5 mg 1 x 2 tarv.		X		
tabletti, k Cipramil 20 mg 1 x 2				X

Lääkitys													
	Lääkkeen nimi	Lääkemuoto	Vahvuus	Pakkaus	Määrä	Lyhyt annostus	Pysyvä	Tarvitt	Terapia	Aloitus	Lopetus	Riittää	Määrä
☒	Acyclovir Alpha	tabletti	400 mg	56 fol	1	1 x 2	Pysyvä	Säänn	A3.1.1.	3.11.2002			RINLA
☒	Digoxin semi	tabletti	0,125 mg	100	4	½ x 1	Pysyvä	Säänn	B2.1.	9.10.2002			THUT
☒	Furesis comp	tabletti	40/50 mg	100	8	1 x 2	Pysyvä	Säänn	B3.4.2.	17.10.2002			LINLA
☒	Proscar	tabletti	5 mg	28	1	1 x 1	Pysyvä	Säänn	D13.1.2	18.11.2002			YLIHA
☒	Risperdal	tabletti, kalvo	0,5 mg	20 fol	1	1 x 2 tarv.	Pysyvä	Säänn	F1.6.	15.10.2002			THUT
☒	Cipramil	tabletti, kalvo	20 mg	100	1	1 x 2	Pysyvä	Säänn	F2.3.5.	15.10.2002			THUT
☐	Apurin	tabletti	100 mg	100	1	1 x 2	Pysyvä	Säänn	I10	24.9.2002			THUT
☐	Zocor	tabletti, kalvo	20 mg	28 fol	1	1 x 1	Pysyvä	Säänn	I9.1.5.	2.1.2003			KORE
☐	Septison	emulsiovoide	5/4 mg/g	100 g	1	1 x 2 tarv.	Pysyvä	Säänn	J1.2.2.	4.6.2002			YLISU
☐	Para-Tabs	tabletti	500 mg	100	1	1 x 2	Pysyvä	Säänn	K2.7.	14.7.2002			THUT
☐	Panadol Forte	tabletti, kalvo	1 g	100	1	1 x 4	Pysyvä	Säänn	K2.7.	24.11.2002			RYOS.
☐	Marevan Forte	tabletti	5 mg	100		erillisen ohjeen	Pysyvä	Säänn	N2.1.2.	15.7.2002			THUT
☐	Oftan Dexa-Chlora	silmävoide	1/2 mg/g	3,5 g			Pysyvä	Säänn	P1.6.	16.10.2002			AHK
☐	Viagra	tabletti, kalvo	50 mg	4 fol		1 tabl x 0-1	Pysyvä	Tarvitt	D13.2.2	4.3.2003			MGR
☐	Atarax	tabletti, kalvo	25 mg	100 fol	1	1 x 3	Pysyvä	Tarvitt	F4.2.H	16.12.2002			LINTA

1) Kullekin lääkevalmisteelle kalibroidut kotelot asetetaan koneeseen.

2) Kone ohjelmoidaan pussittamaan tiettyjen potilaiden tietyn ajanjakson lääkkeit.

3) Valmiiden annospussien sisältö tarkastetaan ennen kuin ne lähetetään osastolle.

4) Potilaskohtaisessa annospussissa näkyvät

- potilaan nimi
- lääkkeen antopäivä ja kellonaika
- lääkkeen nimi ja annos
- kuvaus lääkkeestä
- huomautus lääkkeen ottamiseen liittyvistä asioista ja viivakoodi.

Koneellinen annosjaku.

Lääkkeenjaossa huomioitava

- Lääkkeet jaetaan aseptisesti oikein
 - Kädet pestään ennen lääkkeenjaon aloittamista, annosteluun käytetään suojakäsineitä tai lääkelusikkaa
 - Lattialle pudonneet lääkkeet hävitetään
- Seitsemän O:n periaate:
 - Oikea lääke
 - Oikea annos
 - Oikea antotapa ja -reitti
 - Oikea antoaika
 - Oikea potilas
 - Oikea potilaan ohjaus
 - Oikea dokumentointi
- Turvallinen lääkehoito on osa potilasturvallisuutta

Lähteet

- Hujala N & Tiainen A-M 2009. Lääkehoito lähihoitajan työssä. EDITA.
- Nurminen M-L. 2003. Lääkehoidon ABC. WSOY.
- Taam-Ukkonen M & Saano S. 2014. Turvallisen lääkehoidon perusteet. Sanoma Pro.
- Opetushallitus. Lääkehoidon perusteet -sivusto.
<https://sites.google.com/site/laeakehoidonperusteet/home>